

Til § 49

Ad stk. 1

Bestemmelsen erstatter den gældende lovs § 38 om adgang til ejendomme uden retskendelse. Efter den gældende bestemmelse er der kun adgang med henblik på kontrol med overholdelse af loven og af regler, der er udstedt efter loven. Der er således ikke uden retskendelse adgang med henblik på overvågning, kortlægning eller registrering. Det skyldes bl.a., at den overvågning og registrering, der blev foretaget, da den gældende lov blev vedtaget, var af en karakter, så det ikke var nødvendigt med adgang til ejendommene.

Med de overvågningsprogrammer, som Danmark er internationalt forpligtet til at følge i dag, er der imidlertid behov for at sikre myndighederne adgang til ejendommene også med henblik på overvågning. Det er ligeledes nødvendigt at sikre adgang med henblik på den kortlægning og registrering af skovnaturtyper mv., som skal ske efter § 15 og § 25.

Forslaget til ny bestemmelse indeholder de samme elementer som de tilsvarende regler i naturbeskyttelsesloven og råstoffloven. Disse er igen formuleret i overensstemmelse med anbefalingerne i betænkning nr. 1039/1985 om tvangsindgreb udenfor strafferetsplejen. Bestemmelsen i stk. 1 giver kun adgang til arealer. Om særlige adgangsregler for kontrol af udbetalte tilskud henvises til stk. 2 og § 56.

Hvis der før gennemførelse af en besigtigelse er mistanke om et strafbart forhold, kan der ikke besigtiges uden retskendelse. Spørgsmålet om adgang skal i så fald behandles af domstolene efter retsplejelovens regler om ransagning. Dette kan fx komme på tale, hvis der er mistanke om svig med nationale eller EU tilskudsmidler.

Retten til at besigtige omfatter også adgang til at udtage prøver af fx vand- og jordbundsforhold og fra træerne, når det kan ske uden skade for træerne eller gene for ejeren.

Det forudsættes, at der som hidtil så vidt muligt på forhånd skal gives besked om besigtigelsen.

Ad stk. 2

Efter denne bestemmelse kan miljøministeren også få adgang til bygninger, når tilsynet drejer sig om tilskud efter forslaget kapitel 5. Bestemmelsen er ny, men svarer til lignende bestemmelser i anden lovgivning, hvor ministeren skal have adgang til bygninger.

Adgangen til bygninger er nødvendig for at kontrollere, om betingelserne for at få tilskud er opfyldt. Adgang til bygningerne er således bl.a. nødvendigt for at kunne udøve beføjelsen til at gøre sig bekendt med en bedrifts eller virksomheds skriftlige materiale, jf.

§ 56. Hvis der ikke var adgang til bygninger efter loven, ville adgang til bygninger med henblik på kontrol i stedet blive et vilkår for tilsagn om tilskud, jf. nedenfor om Produktudviklingsordningen. Endelig er det i visse tilfælde nødvendigt af hensyn til EU's kontrolregler at kunne få adgang til bygninger og dokumenter. Adgangen omfatter bygninger, som helt eller delvis udnyttes erhvervmæssigt. Tilsyn sker dog ofte på ejendomme, hvor det ikke er muligt at skelne mellem private lokaler og bedrifts- eller virksomhedslokaler. Der kan derfor være tilfælde, hvor tilsynet også har adgang til den private bolig.

Efter den gældende lovs § 38 er der kun adgang til ejendomme, hvorpå der er skov eller fredskovspligtig grund. Ministeren har derfor ikke umiddelbart adgang til at føre tilsyn med virksomheder, som har fået tilskud efter Produktudviklingsordningen, jf. § 29, stk. 1, nr. 3, men som ikke ejer skov eller fredskov. Hidtil har det derfor været formuleret som et vilkår for tilskud efter denne tilskudsordning, at tilsynsmyndigheden har adgang til ejendommen med henblik på at føre tilsyn. Med bestemmelsen i stk. 2 får ministeren imidlertid hjemmel til umiddelbart også at føre tilsyn med virksomheder, der får tilskud efter Produktudviklingsordningen.

Ad stk. 3

Også personer, som miljøministeren bemyndiger hertil, har adgang efter stk. 1 og 2 uden retskendelse. Traditionelt er det kun myndigheder, der udfører tilsyn med, om loven er overholdt. Men til overvågning kan det ikke udelukkes, at besigtigelsen vil ske med hjælp fra eksterne konsulenter. Det er altid et krav, at den, der besigtiger, kan dokumentere sin bemyndigelse.

Bestemmelsen giver endvidere mulighed for, at fx repræsentanter for Kommissionen og EU's revisionsret kan medvirke ved tilsyn i forbindelse med udbetalte tilskud. Det vil dog kun ske i følge med de danske tilsynsmyndigheder. Det er også kun de danske myndigheder, der kan træffe beslutninger efter loven.

Bestemmelsen giver endelig mulighed for, at tilsynsmyndigheden i særlige tilfælde kan inddrage personer med særlig fagkundskab i tilsynet.

Til § 50

Bestemmelsen erstatter den gældende lovs § 30. Denne bestemmelse kom ind i loven i 1989. Den sikrer myndighederne adgang til de oplysninger om ejendommen, som er relevante og nødvendige for at kunne foretage en tilstrækkelig vurdering af, om loven er overholdt.